

סיכום מפגש רשת השותפות והשותפים מס' 7

23 ביולי 2025

מטרות המפגש:

- היכרות עם כלים חדשים להשפעה – על התקשורת, על גברים, על העומדים/ות מהצד - ופיתוח יישומי המשך
- קידום מניעה עם נוער – מינוף משאבים ושותפויות ברשת קווים אדומים

במפגש השתתפו 135 נציגי ונציגות ארגונים מכל המגזרים

חומרי המפגש לשימוש/ם

- [מצגת המפגש](#)

- [אמנת קווים אדומים](#)

חומרים עומדים/ות מהצד

- [ברושור לעומדים/ות מהצד](#) (ניתן לקבל עם לוגו ארגוני)

- הנעת העומדים/ות מהצד – [מיפוי דוגמאות מהעולם](#)

חומרים סיקור תקשורתי

- [קוד הסיקור התקשורתי](#)

מעורבות גברים במניעה

- [מדריך "איך לדבר עם גברים"](#)

עבודה עם נוער

- תוכנית משרד החינוך "חברות זוגיות מיטיבה – התוכנית למניעת אלימות בזוגיות" -

- [החינוך הממלכתי](#), [החינוך הממלכתי - דתי](#), [החינוך הערבי](#)

- [מצגת טינק - יניב ויצמן](#)

חלק א' - עדכונים מהיוזמה

בראשית המפגש, הזכרנו את מטרות ויעדי היוזמה וכן את הדגשים לשנת העבודה 2025 שניתנו על ידי ועדת ההיגוי של קוויים אדומים.

נושאים מרכזיים לפיתוח בשנת העבודה

לאחר דיון בוועדת ההיגוי

מניעה אצל ילדים/ות ונוער

התאמת אסטרטגיה לאור המלחמה

קידום מודעות ציבורית

דגש על הנעת בייסטנדרס לפעולה וסוכני שינוי מתוקף תפקיד

מעורבות גברים במניעה

פיתוח והערכה של מודלים חדשים לפעולה

דגשים לכלל פעולות היוזמה

שימת דגש על חברה הערבית החשופה לאלימות קשה, בכלל העשייה של היוזמה

חיבור למסגרות ופעילויות להתמודדות עם השלכות המלחמה והטמעה של עיסוק באלימות בזוגיות.

התייחסות למשפחות שחזרו מהצבא/ כוחות הביטחון וקבוצות מעטפת כמו שירותי כבאות, בריאות, זק"א, עו"סים ועוד.

עשייה בעקבות כנס הרשת מדצמבר 2024

במה עסקנו?

לגבש על בסיס הידע המשותף תשתית לתדריך לעומדים/ות מהצד שיאפשר התערבות נכונה ואפקטיבית

במה עסקנו?

זיהוי אפשרויות, הדדמנויות וחיבורים לשילוב נושא מניעת אלימות בזוגיות במהלכים וביזמות העוסקים בהשלכות המלחמה בקהילות/ ארגונים/ ישובים/ ברמה ארצית.

מה קרה מאז?

קבוצת עבודה פיתחה תדריך לעומדים/ות מהצד

מה קרה מאז?

- חיבורים עם ארגונים העוסקים בטיפול באוכלוסיות שנפגעו מהמלחמה להיכרות עם הנושא
- קול קורא קרן קוויים לשינוי

קמפיין משותף בעקבות המלחמה עם איראן

עם היציאה למלחמה עם איראן, עדכנו את קמפיין החירום שנוצר לאחר ה 7.10, והתחלנו בהפצה מחודשת שלו. הקמפיין הופץ ב- 3 גירסאות (כללית, ערבית, חרדית) וקושר לדפי נחיתה ובהם הפניות לקווי הסיוע השונים. הוכנו גירסאות לכל הארגונים שרצה בכך עם לוגו של הארגון. בשבועיים הראשונים להפצת הקמפיין:

- ✓ 3 מיליון איש/ה נחשפו לקמפיין
- ✓ 15,000 היו מעורבים בדיגיטל (מתוכם 45% גברים)
- ✓ 8 ארגונים שותפים הפיצו את הקמפיין בקידום ממומן
- ✓ יותר מ- 50 שיתופים של הקמפיין בקבוצות שונות
- ✓ 28,000 כניסות לדפי הנחיתה של קווי הסיוע

כלים חדשים שפותחו ברשת קווים אדומים

הצגנו מספר כלים חדשים שפותחו בפורומים וקבוצות עבודה של קווים אדומים, בחלקם עסקנו בהרחבה בהמשך הכנס.

- ❖ [תדריך לצוותים של ארגוני צעירים/ות בחברה הערבית](#) בנושא מניעת אלימות בזוגיות
- ❖ [תדריך לעומדים/ות מהצד](#) – בקרוב גם בגירסה דיגיטלית (שימו לב- אפשר לקבל את הברושור עם לוגו של הארגון שלכם.)
- ❖ [מדריך לשיח עם גברים על מניעת אלימות בזוגיות](#)
- ❖ קוד הסיקור התקשורתי – [אתר לקידום סיקור תקשורתי מקדם מניעה בתקשורת](#)
- ❖ תדריך למדריכי חתנים ומדריכות כלות – נמצא בסיום עיצוב ויתפרסם בקרוב

חלק ב' – איך נעביר את זה הלאה – שימוש בכלים חדשים

בחלק זה נערכה עבודה בקבוצות סביב שלושה מהכלים החדשים. בכל קבוצה הוצג הכלי ונערך דיון לגבי השימושים בו והפצתו. להלן סיכום הקבוצות.

איך להניע את העומדים/ות מהצד?

הנעת עומדים ועומדות מהצד סומנה כבר מתחילת הדרך כאסטרטגיה מרכזית של קווים אדומים. בשנה האחרונה פותח ברשת ידע חיוני הנוגע לחסמים לפעולה של עומדים/ות מהצד ולדרכי התערבות נכונות. קבוצת עבודה שפעלה בחודשים האחרונים פיתחה כלי פשוט המסביר לעומדים/ות מהצד כיצד להתערב נכון. הכלי עוצב [כברושור לתלייה או חלוקה](#) ובקרוב יעלה כדף באתר קווים אדומים, עם מידע מורחב.

מטרת הסדנה: למידה מהעולם – בחינת [פרויקטים שהניעו את הציבור להתערבות/פעולה חברתית](#) וזיהוי דרכי פעולה מתאימות לעידוד העומדים/ות מהצד לפעול במקרים של אלימות בזוגיות בסביבתם הקרובה.

תובנות מרכזיות שעלו בדיוני הקבוצות:

פעולות קונקרטיות – בהנעת הציבור לפעולה רצוי לתת דרכי פעולה כמה שיותר ברורות ופשוטות. הנחיות כאלו מתמודדות עם החסמים הטבעיים להתערבות.

גיוס הקהילה לפעולה – השיח על התערבות צריך להיות שיח קהילתי. ככל שיש יותר תמיכה קהילתית להתערבות, יעלה הסיכוי להתערבות בשעת הצורך. גיוס הקהילה גם יעביר מסר שאפשר ואף רצוי לא להתערב לבד, אלא ליצור מעטפת תומכת למתערבים/ות.

מיתוג מחדש של העומדים/ות מהצד – יצירת דימוי חיובי בשיח הציבורי למי שמתערבים במקרים של אלימות. מיתוג כזה יכול לעודד א/נשים לפעול ולגרום להם להרגיש חלק מקבוצה חיובית.

גברים כמתערבים – גברים נתפסים בציבור כפוגעים, גם אם רוב הגברים אינם כאלו. הרחבת התפיסה לגבי גברים כעומדים מהצד, ולעיתים גם כנפגעים, עשויה להרחיב את יכולת המעורבות של גברים.

הנגשת הפנייה לסיוע – ככל שדרכי הפנייה לסיוע, לעומדים/ות מהצד ולמי שנפגעו מאלימות, יהיו קלות ונגישות יותר גם המעורבות תגבר

עידוד מעורבות מגיל צעיר – עבודה עם נוער וצעירים/ות ועידוד מעורבות במניעת אלימות בזוגיות כבר מגיל זה, תגביר סיכוי למעורבות בהמשך.

כיצד נקדם תגובה תקשורתית אחראית על פי קוד הסיקור של קווים אדומים?

מטרת הסדנה: לחדד את עקרונות הסיקור האחראי לאלימות בזוגיות, לנסח יחד תגובות מקצועיות לכתבות שפורסמו בתקשורת, ולייסד רשת פעילה של תגובה מהירה שתשפיע על השיח הציבורי.

תובנות שעלו מהעבודה המעשית עם הכתבות שהוצגו:

- שיח ציבורי סביב אלימות בזוגיות נע לעיתים קרובות בין שתיקה לצהוב – חלק מהכתבות מביאות מקרים קשים או בולטים – אך נמנעות מלספק הקשר מערכתי, נתונים, הפניות לעזרה או אחריות של הסביבה.
- סיפורים אישיים צריכים להוביל להבנה – לא להאדרה או האשמה – כתבות רבות בוחרות להציג "סיפור השראה" של נשים שיצאו ממעגל האלימות – אך בלי לגעת בקשיים האמיתיים או באפשרויות התמיכה. זה עלול ליצור תחושת כשלון בקרב קוראות שנמצאות במצוקה.
- כתבות רבות חסרות הפניה למקורות סיוע – גם כשברור שהנושא עלול לעורר פנייה לעזרה. מדובר בהחמצה תקשורתית שפוגעת ישירות בנפגעות ובציבור.
- התפקיד של עדים ושותפים לשיח כמעט ואינו מופיע – אלימות מוצגת כעניין של "הזוג" בלבד. המסר של אחריות קהילתית או אזרחית נדחק לשוליים.

דוגמאות לתגובות לתקשורת שנוסחו בסדנה ניתן לראות בנספח א

רשת תגובת התקשורת יוצאת לדרך

בכנס הושקה רשמית קבוצת הוואטסאפ החדשה של הרשת:

Red Lines – תגובת רשת לתקשורת

להצטרפות לקבוצה סרקו את הקוד או לחצו [כאן](#):

הקבוצה פועלת לפי העקרונות הבאים:

- שיתוף כתבות רלוונטיות.
- ניסוח תגובה קולקטיבי תוך 24 שעות.
- בנק תגובות מקצועי ונגיש.
- תגובות מותאמות לעיתונאים, עורכים, ורשתות חברתיות.

תגובה משנה מציאות - Red Lines
קבוצת WhatsApp

מה הלאה?

- תגובות נוספות ייאספו, יעובדו ויועלו למסמך משותף- ולקבוצת הוועטסאפ היעודית.
- ייבנה בנק תגובות דינמי הכולל ניסוחים מעודכנים לפי כתבות, מגזרים וקהלי יעד.
- נבנה מערך שיתופי פעולה עם עיתונאים/ות, לרבות עידוד סיקור אחראי ומעמיק.

איך (ואיך לא) לדבר עם גברים על מניעת אלימות בזוגיות?

מעורבות גברים במניעת אלימות בזוגיות, הוגדרה כאסטרטגיה מרכזית בקווים אדומים. פורום מעורבות גברים יצר מדריך קצר המסביר, [איך \(ואיך לא\) לדבר עם גברים על מניעת אלימות בזוגיות](#).

מטרת הסדנה: התנסות בשימוש במדריך וקידום דרכים להרחבת השימוש בו.

במהלך הסדנה הוצג המדריך ונכתבו [פוסטים לרשתות החברתיות](#) כדי להתנסות בשימוש בו. על בסיס התנסות זו נערך דיון.

תובנות מרכזיות שעלו מהדיון בקבוצות

שינוי מסגור השיח כלפי גברים - מעבר משיח מאשים או מאיים (המתמקד באלימות הגברית) למסגור שמכבד, מעצים, מזמין, ומדבר על מניעה, קונפליקטים, תקשורת, אחריות ובחירה. דגש על שפה יומיומית, לא משפטית, פנייה ישירה ולא על דרך "הנשים זקוקות לעזרתכם."

גיוס גברים ממגזרים מגוונים למעגלי המניעה - הרחבת ההשתתפות של גברים מכלל החברה: ערבים, חרדים, משרתי מילואים, אנשי ספורט, צעירים - תוך התאמה תרבותית ורגשית. המטרה: להפוך את המניעה לנורמה חברתית רחבה (mainstream).

מיקוד בגברים כמי שזקוקים לעזרה - לא רק כאלו פוטנציאליים - גברים לא פונים לעזרה - נתפס כחולשה. יש צורך לשנות את הפריזמה: פנייה לעזרה היא כוח ואחריות, במיוחד סביב חזרה ממלחמה, טראומה, הורות חדשה וכו'.

שימוש בהתנסויות חיים כמנוף לשיח - נקודות מפנה כמו חזרה ממילואים, הפיכה לאב, נישואין בגיל צעיר - מנוצלות כפלטפורמה לשיח מותאם עם גברים על רגשות, גבולות, ושינוי.

התאמת השפה והמסרים לקהלי יעד מגוונים - פיתוח מדריך וכלים תקשורתיים עם נוסחים לדוגמה (מה/כן/מה לא לומר), התאמה תרבותית, שילוב פתגמים וסמלים מקומיים (כגון פתגם בערבית או פסוק בתרבות החרדית).

מיקוד במניעה ולא רק בהתערבות או הגנה - הדגש הוא על שינוי דפוסי, שיח רגשי, פיתוח מודלים חיוביים - לא רק "עוצרים את האלימות", אלא בונים תקשורת חיובית, משפחה בריאה, יחסים מיטיבים.

פיתוח כלים פרקטיים ליישום בשטח - הרחבת מגוון הכלים לעוסקים בנושא בשטח. לצד מדריך הגברים לייצר ערכות תוכן, רעיונות לפוסטים, וכלי עבודה מותאמים לפעולה עם נוער וצוותי חינוך. עלתה אפשרות לשימוש בבינה מלאכותית ככלי עזר לבחירת מסרים והתאמת שפה.

המורכבות הרגשית של התקופה והשפעתה על אלימות בזוגיות - ההקשר של אובדן, טראומה, מלחמה, לחץ חברתי וכלכלי - משפיע על דפוסי זוגיות וגיוס גברים. קיים צורך בלגיטימציה לרגשות קשים - כבסיס לפתיחת שיח עם גברים.

פוטנציאל השינוי דרך עבודת שטח מתמשכת - פעולות קיימות בשטח בפעולה עם גברים מוכיחות שינוי אפשרי. יש חשיבות ללמידה מפעולות אלו. הודגש כי כדי לייצר הצלחות יש צורך בהמשכיות של העבודה, קשר אישי עם המשתתפים ועבודה קהילתית בתחום.

חלק ג' - מניעה עם בנות ובני נוער

מטרת הדיון - לקדם הבנות לגבי מניעה עם בני/ות נוער.

הזכרנו כי מניעה עם ילדים/ות ונוער הוגדרה כבר בתחילת הדרך כאחד הגורמים המשמעותיים לצמצום תופעת האלימות בזוגיות. כבר אז הובן כי מניעה זו מורכבת מאד, שכן היא צריכה להתקיים הכי רחוק מהזמן שבו האלימות קורית ולכן נוצרת מורכבות בגיוס לעיסוק בנושא. בנוסף, יש ציפייה שמערכת חינוך הפורמלית "תפתור את הבעיה" וברור כי אין די בעיסוק בנושא במערכת זו ויש צורך במעטפת רחבה לעיסוק בתחום.

בשנת 2022 התקיימה קבוצת עבודה שעסקה בנושא מניעה עם ילדים/ות ונוער-הקבוצה בנתה מודל עם מספר מיקודים (לתקציר עבודת הקבוצה ראו [כאן](#))

- עבודה עם סוכני שינוי ברצף החינוכי
- עיסוק בזוגיות מיטיבה וביכולות הנדרשות לה
- התאמה תרבותית ומגדרית

עם פרוץ המלחמה נוצר צורך בהתאמת העבודה ומודל הפעולה. בקרוב תקום קבוצת עבודה שתעסוק בעבודה עם נוער ובמפגש הרשת עסקנו ביצירת תשתית ידע לקבוצה. כרקע לדיון ניתנו שתי הרצאות קצרות

- תוכניות למניעת אלימות בזוגיות במערכת החינוך - איריס מנדה בן יעקב, מנהלת היחידה למיניות ולמניעת פגיעה בילדים ובני נוער בשירות הפסיכולוגי ייעוצי במשרד החינוך, הציגה את התוכניות הקיימות כיום במערכת. ראו [במצגת המפגש](#) שקפים 42 - 54. את התוכנית המלאה תוכלו לראות בקישורים כאן ([החינוך הממלכתי](#), [החינוך הממלכתי - דתי](#), [החינוך הערבי](#)).

- יניב ויצמן - מ-teenk מרכז להנעת נוער וצעירים - שיתף בידע על בני נוער כיום - מה חשוב להם, מה מניע אותם, מה הם חושבים על עצמם. בנוסף הוצגו נתונים של סקר שערכו עבורנו בנושא עמדות ותפיסות של בני נוער בנושא זוגיות. במהלך ההרצאה השווינו את עמדות בני הנוער. [לתפיסות של המשתתפות/ים במפגש הרשת בנוגע לשאלות אלו](#)

בדיונים שנערכו בקבוצות עסקנו במיפוי מהלכים בעלי פוטנציאל להשפעה רחבה על נוער בנושא מניעת אלימות בזוגיות. להלן כיוונים מרכזיים שחזרו על עצמם:

- עבודה עם הורים – הורים עלו כסוכני שינוי משמעותיים. הן כמודלים לזוגיות והן כתומכים ומסייעים בתהליכי בניית זוגיות. הוצעו מהלכים כמו סדנאות להורים, במסגרת בית הספר או מחוצה לו וסדנאות משותפות הורים – נוער.
 - הובלת מניעה עבור נוער על ידי נוער – בני הנוער עצמם הם סוכני שינוי חשובים ומרכזיים. הוצע לקיים שיתוף ציבור עם בני נוער על אופן העיסוק בנושא, קבוצות שגרירים/ות של נוער, קמפיין בהובלת נוער, הכשרות לנוער לסייע לחברים/ות בסביבתם הקרובה ושיתוף מועצת התלמידים בעיצוב מהלכים ותכנים לנוער.
 - העברת מסרים במרחבים דיגיטליים –
 - פיתוח סוכן Ai לנוער בנושא זוגיות מיטיבה ומניעת אלימות
 - סדרת טלויזיה לנוער
 - פירסומות/מסרים קופצים בתוך סביבות וירטואליות בהן נמצאים בנות/בני נוער
- כאמור, בקרוב תצא לדרך קבוצת עבודה שתקדם פעולות בתחום זה.

אמנת קווים אדומים

עם התרחבות הרשת ועדת ההיגוי יצרה אמנה שתמסד ערכים ועקרונות מנחים להשתתפות ברשת. נשמח לאישרור האמנה על ידי כל השותפים/ות. לצפייה באמנה בעברית ובערבית ראו [כאן](#).

סיכום ומה הלאה?

- **קבוצת עבודה** בנושא מניעה עם נוער תצא לדרך בקרוב. אם תרצו להשתתף – פנו לצוות קווים אדומים
- **ברושור לעומדים/ות מהצד** – ניתן לקבל עם לוגו הארגון שלכם/ן – שלחו לנו בקשה ולוגו עדכני
- **הצטרפות לקבוצת תגובות לתקשורת** - להצטרפות לקבוצה סרקו את הקוד או לחצו [כאן](#).
- **קבוצת וואטסאפ לחברי/ות הרשת** נפתחה קבוצה שמטרתה שיתוף מידע מקצועי ועדכני בנושא מניעת אלימות בזוגיות, וחיבורים לפעולה משותפת בשטח. להצטרפות לקבוצה - <https://chat.whatsapp.com/G3LvFLe251uAI7xWO8tGli>. עם הכניסה לקבוצה תתבקשו לאשר את תנאי ההצטרפות
- **אמנת קווים אדומים** – אנא קראו את [האמנה](#) ובתקופה הקרובה נשוחח עם כל חברות/י הרשת על מנת לאשר אותה.

תודה לכל חברי/ות הרשת על ההשתתפות המעורבת והמשפיעה

אנחנו פה לכל מחשבה ושאלה

צוות קווים אדומים

נספח א - דוגמאות ראשונות מבנק התגובות של הרשת

דוגמה 1 - לכתבה שמציגה סיפור אישי מבלי להציע תמיכה

"תודה על החשיפה. חשוב להדגיש - לא כולן יכולות או צריכות 'לקום ולעזוב לבד'. אלימות בזוגיות היא תהליך מורכב, ויציאה ממנו דורשת ליווי ותמיכה. חשוב לצרף הפניה למוקדי סיוע - כדי שאף אחת לא תרגיש לבד".

דוגמה 2 - לכתבה צהובה או דרמטית מדי

"הכותרת מסקרנת - אבל גם מסוכנת. אלימות בזוגיות לא תמיד נראית קיצונית או דרמטית. חשוב לזכור שהשיח הציבורי מעצב תפיסות, ומסרים כמו 'הכול קרה פתאום' מסתירים את המציאות: יש סימנים מוקדמים. ויש מה לעשות".

דוגמה 3 - לכתבה ללא הפניה לעזרה

"כתבה חשובה - אבל למה להשאיר את הקראות בלי כתובת? ההפניה למרכזי הסיוע היא לא פריט עיצובי. זו שליחות ציבורית".

דוגמה 4 - לכתבה ללא אזכור לתפקיד הבייסטנדרס

"הכתבה מציגה מערכת יחסים אלימה - אבל מה עם הסביבה? מה עם החברות, השכנים, המורים, המעסיקים? שינוי קורה כשאנחנו מפסיקים להתבונן מהצד. תקשורת אחראית יכולה להניע לפעולה".